

Austatud lugeja!

Toimetusel on heameel tuua lugejani järjekordne Juridica number. Julgen uhkusega kinnitada: aasta avapauk on vägev. Loomulikult tuleb selle eest tänada eelkõige autoreid.

Siinses numbris on muuhulgas artikkel, mis on Juridica jaoks mitmes mõttes märgiline – Varro Vooglaiu artikkel „Kohtulikust aktivismist abielu mõiste moonutamisel“. Tegemist on kommentaariga Tallinna Ringkonnakohtu 24. novembri 2016. aasta otsusele asjas 3-15-2355.

Märgiline on see artikkel Juridica jaoks ühelt poolt seetõttu, et kommenteeritav kohtulahend ise põhineb osati Juridica artiklil: Kätlin Jaadla ja Maarja Torga „Välisriigis sõlmitud samasooliste abielu ja kooselu tunnustamine Eestis“ (Juridica 2013/8). Nimelt pidas kohus seaduse tõlgendamisel põhjendamatuks juhinduda eelnõu seletuskirjas toodust, viidates muuhulgas nimetatud Kätlin Jaadla ja Maarja Torga artiklile. Võiks ju muheleda: autorid ja Juridica, me ühiselt muutsime Eestit. See ei ole päriselt nii. Autorid ja toimetus teavad, milliseid vaidlusi toimetamise käigus peeti. Võin rahuloluga kinnitada, et peale jäi teadusvabadus. Nii et autoritelt me aupaistet siin ära võtta ei saa, isegi kui tahaks.

Kuid eelnev ei ole ainus põhjus, miks Varro Vooglaiu artikkel on Juridica jaoks märgiline. Ehkki autor seda otsesõnu ei ütle, kritiseerib ta kohtulahendi kriitika kaudu ka Juridicat, heites meile ette pealiskaudse artikli avaldamist aastal 2013. See on valus kriitika, sest just pealiskaudsus on see, mida üks endast lugupidav akadeemiline ajakiri endale lubada ei tohi. Juridica on oma 25 ilmumisaastaga muutunud õnneks nii tugevaks, et meie veergudel saab kritiseerida mitte ainult teiste autorite artikleid, vaid ka toimetuse tööd. See tugevus täidab mind uhkusega.

Ja kolmandaks. Nagu lugejale teada, on Juridicas juba aastast 2008 selline rubriik nagu *Speculum practici*. Niisiis 10 aastat. Selles rubriigis kommenteeritakse konkreetseid kohtulahendeid. Ehkki Varro Vooglaiu artiklis kommenteeritakse ringkonnakohtu lahendit, palusime autoril viidata ka esimese astme kohtu lahendile – tekst nõudis seda. Toimetuse märkusest ajendatuna palus autor kohtult seda lahendit ... ja ta ei saanud seda. Sellest kohtulahendi väljanõudmisest on tänaseks saanud omaette kohtuvaidlus, nn Juridicale artikli kirjutamise vaidlus. Kuna see ei ole hetkel veel läbi, siis selle märkusega ma siinkohal ka piirdun.

Mida saab eelnevast järeldada? Juridica on oluline, toimetus teab seda, arvestab sellega ja püüab meile pandud kõrgeid ootusi täita. Isegi kui see alati ei pruugi õnnestuda – me teeme oma parima, alati, aega ja jõudu säästmata. Aga ei meie ise ega meie lugejad tohi Juridicat pidada tõe monopoliks. Selle asemel on Juridica foorum ja peab selleks ka jääma. Siin ei tohi maksta see, kes ja mida ütles, vaid see, kuidas see keegi oma väljaöeldut põhjendas – argumentid. Kuni me selle eest võitleme, oleme õigel teel.

Katrin Prükk